

Dosarul nr. 2ra-795/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. C. Valah)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Buhnaci, D. Dulghieru, V. Sîrbu)

DECIZIE

28 iulie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Nina Vascan
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de Străisteanu Gheorghe,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Străisteanu
Gheorghe împotriva lui Grozavu Vasile cu privire la constatarea încălcării dreptului,
obligarea de a dezminți informația defăimătoare, repararea prejudiciului material și
moral,

împotriva deciziei din 10 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost admis apelul declarat de Grozavu Vasile și a fost casată integral hotărârea din
08 septembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, fiind pronunțată o hotărâre
nouă, prin care acțiunea a fost respinsă,

constată:

La data de 27 septembrie 2019, Străisteanu Gheorghe a depus cerere de chemare
în judecată împotriva lui Grozavu Vasile cu privire la constatarea încălcării dreptului,
obligarea de a dezminți informația defăimătoare, repararea prejudiciului material și
moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 23 august 2019, pârâtul care se
prezintă precum că este „jurnalist”, de la adresa XXXXX, unde este conectat la internet,
în lipsa unor probe a plasat în rețelele de internet o scrisoare deschisă cu o imagine foto
prin care l-a învinuit în comiterea unor infracțiuni și contravenții, l-a numit „bandit”,
„criminal”, „penal”, respectiv, a răspândit cu bună știință informații mincinoase și
defăimătoare despre el.

A susținut că la 28 august 2019, a expediat în adresa pârâtului o somație, prin care i-a solicitat să dezmință informația falsă și defăimătoare răspândită prin mijloacele de informare în masă, să exprime scuze pentru fapta comisă și să repare benevol prejudiciul material și moral cauzat, însă, a expirat termenul de cinci zile prevăzut de lege pentru examinarea somației, au trecut 26 de zile, iar, răspuns la somație nu a primit.

Consideră că, în temeiul legislației aplicabile speței – Constituția RM, Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, Codul civil și Convenția Europeană a Drepturilor Omului, este în drept să înainteze prezenta acțiune în judecată privind obligarea pârâtului să dezmință informația falsă, mincinoasă, defăimătoare prin aceeași sursă de informare, oră/zi, să exprime scuze și să repare prejudiciul material și moral cauzat.

A invocat că prejudiciul moral și material este în legătură directă cu acțiunea ilegală a pârâtului, care a ignorat intenționat legislația ce obligă cetățenii să respecte ordinea în locuri publice și prin comportamentul său ilegal a răspândit informație defăimătoare, prin ce i-a provocat daune materiale și morale irecuperabile.

Reclamantul a precizat că prejudiciul material la caz constituie cheltuielile de judecată privind taxa de stat achitată în mărime de 400 de lei și cheltuielile poștale 11,50 lei, în total 411,50 lei.

A afirmat că prejudiciul moral constituie 5000 de lei, fiind o sumă mai mică decât sumele aplicate de Curtea Europeană în cauze similare împotriva Moldovei, prejudiciu ce rezultă din: sentimente de frustrare cauzate de caracterul ilegal al acțiunilor pârâtului, manifestate prin sentimentul de anxietate, stres, neliniște, perturbare a vieții, disconfort și retrăire, imposibilitatea savurării modului obișnuit de trai, sentimente de incapacitate de a se bucura în modul convenit de garanțiile prescrise de lege, sentimente de frustrare, nedreptate și umilință, nervi, griji, afectare sufletească; suferințe continue din cauza ilegalității comise în privința sa de către pârât, amenințări, înjurări, șantaj, umilire, înjosire; suferințe psihice și fizice, dureri, stresuri, nervi, griji, lipsă de la serviciu în timpul anchetei cauzei, afectare sufletească și spirituală, oboseală, dificultăți, demoralizare, descurajare, hedonism; anxietate cauzată de incertitudinea creată de pârât din comportamentul căruia a înțeles că ilegalitățile comise, în viziunea lui, este o normă de drept.

Străisteanu Gheorghe a solicitat constatarea încălcării dreptului la onoarea, demnitatea, reputația profesională și la propria imagine comisă de pârât la 23 august 2019, încasarea de la pârât în beneficiul reclamantului a prejudiciului material în mărime de 411,50 de lei și a prejudiciului moral în mărime de 5000 de lei, cauzat prin răspândirea de informației false, mincinoase și defăimătoare la 23 august 2019, obligarea pârâtului să dezmință informația falsă, mincinoasă și defăimătoare răspândită la 23 august 2019, prin aceeași sursă de informare, la aceeași oră/zi și să exprime scuze pentru faptele ilegale comise potrivit textului anexat.

Prin hotărârea din 08 septembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă parțial acțiunea înaintată de Străisteanu Gheorghe și s-a constatat încălcat

dreptul reclamantului la onoare și demnitate, prin răspândirea informației false și defăimătoare de către pârâtul Grozavu Vasile la 23 august 2019. Grozavu Vasile a fost obligat să dezmințe informația falsă și defăimătoare răspândită la 23 august 2019 despre Străisteanu Gheorghe, prin aceeași sursă de informare din internet, la aceeași oră și zi, într-un termen de cel mult 30 de zile de la data devenirii definitive a prezentei hotărâri judecătorești și exprimarea scuzelor cu următorul conținut: „Eu, Grozavu Vasile, la data de 23 august 2019 am făcut public în internet o scrisoare deschisă, prin care intenționat, cu bună știință am răspândit informație falsă și defăimătoare despre Străisteanu Gheorghe, l-am numit „bandit”, „criminal”, „penal”. Ulterior, s-a stabilit că Străisteanu Gheorghe nu este bandit, criminal, penal și nu a comis careva infracțiuni sau contravenții despre care am menționat în scrisoarea deschisă făcută publică la data de 23 august 2019. Astfel, îmi cer scuze pentru răspândirea, intenționat, cu bună știință a informației false și defăimătoare despre Străisteanu Gheorghe. Prezentul text este publicat în scris, deschis, prin aceeași sursă de informare în masă, în aceeași zi și oră. Cu respect, Vasile Grozavu”. S-a încasat de la Grozavu Vasile în beneficiul lui Străisteanu Gheorghe suma de 1000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, cheltuielile judiciare privind taxa de stat 400 de lei și poștale 11,50 de lei, în total 1411,50 de lei. În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La data de 17 septembrie 2020 Grozavu Vasile a declarat apel împotriva hotărârii din 08 septembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 10 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Grozavu Vasile și a fost casată integral hotărârea din 08 septembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, fiind pronunțată o hotărâre nouă, prin care acțiunea depusă de Străisteanu Gheorghe a fost respinsă, ca neîntemeiată.

La data de 22 martie 2021 Străisteanu Gheorghe a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului, recurentul a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, reiterând circumstanțele de fapt și de drept indicate în cererea de chemare în judecată.

Recurentul a menționat că a prezentat probe incontestabile, care confirmă că intimatul, care se prezintă precum că este jurnalist, deși în realitate nu este angajat la nici o instituție de mass-media, se ocupă cu escrocherii, dacă nu-i dai banii ceruți publică diferite articole defăimătoare, cu date false, intentează fapte inexistente, l-a numit „bandit”, „penal”, fără a deține vreo hotărâre judecătorească irevocabilă.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 10 februarie 2021.

Decizia motivată a instanței de apel a fost expediată la adresa electronică a recurentului la data de 18 martie 2021 (f.d. 147).

Astfel, recursul declarat la data de 22 martie 2021, este în termen.

La 12 aprilie 2021, copia recursului a fost expediată în adresa lui Grozavu Vasile, cu înștiințarea despre depunerea referinței (f.d. 174-177), însă, intimatul nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) din Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 16 iunie 2021 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Din suportul probator prezent la materialele cauzei rezultă că la 23 august 2019, Grozavu Vasile a publicat pe rețelele de internet o scrisoare cu o imagine foto prin care l-a învinuit pe Străisteanu Gheorghe în comiterea unor infracțiuni și contravenții, numindu-l „bandit”, „criminal” și „penal”.

La 28 august 2019, Străisteanu Gheorghe a expediat în adresa lui Grozavu Vasile o somație, prin care i-a solicitat să dezmință informația falsă și defăimătoare răspândită prin mijloacele de informare în masă, să exprime scuze pentru fapta comisă și să repare benevol prejudiciul material și moral (f.d. 24-36). Scrisoarea expediată în adresa lui Grozavu Vasile a fost restituită reclamantului cu mențiunea „refuz” (f.d. 39).

Înaintând prezenta acțiune, Străisteanu Gheorghe a solicitat constatarea încălcării dreptului la onoarea, demnitatea, reputația profesională și la propria imagine comisă de către Grozavu Vasile la 23 august 2019, încasarea de la Grozavu Vasile în beneficiul său a prejudiciului material în mărime de 411,50 de lei și a prejudiciului moral în mărime de 5000 de lei, cauzat prin răspândirea de informației false, mincinoase și defăimătoare la 23 august 2019, obligarea pârâtului să dezmință informația falsă, mincinoasă și defăimătoare răspândită la 23 august 2019, prin aceeași sursă de informare, la aceeași oră/zi și să exprime scuze pentru faptele ilegale comise potrivit textului anexat.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a acțiunii și a constatat încălcat dreptul lui Străisteanu Gheorghe la onoare și demnitate, prin răspândirea informației false și defăimătoare de către pârâtul

Grozavu Vasile la 23 august 2019. Grozavu Vasile a fost obligat să dezmință informația falsă și defăimătoare răspândită la 23 august 2019 despre Străisteanu Gheorghe, prin aceeași sursă de informare din internet, la aceeași oră și zi, într-un termen de cel mult 30 de zile de la data devenirii definitive a prezentei hotărâri judecătorești și exprimarea scuzelor cu următorul conținut: „Eu, Grozavu Vasile, la data de 23 august 2019 am făcut public în internet o scrisoare deschisă, prin care intenționat, cu bună știință am răspândit informație falsă și defăimătoare despre Străisteanu Gheorghe, l-am numit „bandit”, „criminal”, „penal”. Ulterior, s-a stabilit că Străisteanu Gheorghe nu este bandit, criminal, penal și nu a comis careva infracțiuni sau contravenții despre care am menționat în scrisoarea deschisă făcută publică la data de 23 august 2019. Astfel, îmi cer scuze pentru răspândirea, intenționat, cu bună știință a informației false și defăimătoare despre Străisteanu Gheorghe. Prezentul text este publicat în scris, deschis, prin aceeași sursă de informare în masă, în aceeași zi și oră. Cu respect, Vasile Grozavu”. S-a încasat de la Grozavu Vasile în beneficiul lui Străisteanu Gheorghe suma de 1000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, cheltuielile judiciare privind taxa de stat 400 de lei și poștale 11,50 de lei, în total 1411,50 de lei, în rest, acțiunea fiind respinsă ca neîntemeiată.

Ulterior, instanța de apel de apel, fiind investită cu judecarea apelului declarat de Grozavu Vasile, a ajuns la concluzia temeiniciei acestuia și a casat hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre, prin care acțiunea depusă de Străisteanu Gheorghe a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că instanța de fond eronat a admis parțial acțiunea, or, Străisteanu Gheorghe nu a dovedit circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale. Din conținutul informațiilor expuse de către Grozavu Vasile în spațiul public, se atestă că declarațiile făcute de ultimul nu cumulează cele trei condiții necesare și suficiente pentru a permite reclamantului să pretindă rectificarea sau dezmințirea informației, precum și repararea prejudiciului moral și material cauzat în conformitate cu art. 7 din Legea cu privire la libertatea de exprimare și anume : a) nu se bazează pe un substrat factologic suficient; b) au un caracter defăimător; c) permit identificarea persoanei vizate de informație.

Reieșind din aceste fapte, Curtea de Apel Chișinău a atestat că aceste declarații poartă un caracter general, o opinie, prin urmare, nu există temei de apărare a onoarei și demnității, deoarece reclamantul nu a probat prin ce anume a fost lezată demnitatea și onoarea lui personală, or, declarațiile pârâtului poartă un caracter de judecată de valoare sau opinie și atitudine personală față de subiectul expus în respectivul articol.

Verificând legalitatea deciziei atacate prin prisma argumentelor invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de apel a apreciat eronat circumstanțele importante pentru soluționarea justă a cauzei.

În conformitate cu art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai

pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

Conform art. 2 din Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, în sensul prezentei Legi *defăimarea* reprezintă răspândirea informației false care lezează onoarea, demnitatea și/sau reputația profesională a persoanei. *Răspândirea informației* este procesul de transmitere a informației către alte persoane (cel puțin către o persoană, exceptând persoana lezată). *Informația* reprezintă orice expunere de fapt, opinie sau idee sub formă de text, sunet și/sau imagine. Prin *judecată de valoare* se subînțelege opinia, comentariul, teoria sau ideea care reflectă atitudinea față de un fapt, a cărei veridicitate este imposibil de dovedit. Iar, *judecata de valoare fără substrat factologic suficient* semnifică judecata de valoare care se bazează pe fapte care nu au avut loc sau pe fapte care au avut loc, dar a căror expunere este denaturată pînă la falsitate.

Conform art. 3 alin. (1) și (3) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de a căuta, de a primi și de a comunica fapte și idei.

Exercitarea libertății de exprimare poate fi supusă unor restrângeri prevăzute de lege, necesare într-o societate democratică pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, pentru a apăra ordinea și a preveni infracțiunile, pentru a proteja sănătatea și morala, reputația sau drepturile altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.

Potrivit art. 7 alin. (1)-(5) din Legea menționată, orice persoană are dreptul la apărarea onoarei, demnității și reputației sale profesionale lezate prin răspândirea relatărilor false cu privire la fapte, a judecăților de valoare fără substrat factologic suficient sau prin injurie.

Persoana lezată prin răspândirea unor relatări cu privire la fapte poate fi restabilită în drepturi dacă informația cumulează următoarele condiții: a) este falsă; b) este defăimătoare; c) permite identificarea persoanei vizate de informație.

Persoana care se consideră lezată în modul stabilit la alin.(2) poate solicita rectificarea sau dezmințirea informației, precum și repararea prejudiciului moral și material cauzat.

Persoana lezată prin răspândirea unor judecăți de valoare poate fi restabilită în drepturi dacă judecățile de valoare cumulează următoarele condiții: a) nu se bazează pe un substrat factologic suficient; b) au un caracter defăimător; c) permit identificarea persoanei vizate de informație.

Persoana care se consideră lezată în modul stabilit la alin.(4) poate solicita rectificarea sau dezmințirea informației, sau publicarea unei replici, precum și repararea prejudiciului moral și material cauzat.

În conformitate cu art. 12 alin. (1) și (4) din aceeași Lege, orice persoană acuzată de săvârșirea unei infracțiuni sau contravenții este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăția sa va fi dovedită în mod legal printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă.

Persoanele care nu reprezintă autoritățile publice și nu pot influența în niciun fel derularea procesului intentat, inclusiv mass-media, au dreptul să-și exprime opinia privind vinovăția unei persoane cu condiția ca: a) din contextul exprimării să reiasă clar că pînă la momentul dat nu există o hotărâre judecătorească irevocabilă de condamnare a persoanei respective; b) din contextul exprimării să reiasă clar că este vorba de opinii, și nu de fapte confirmate; c) faptele pe care se bazează comentariile privind vinovăția unei persoane și calitatea procesuală a acestora să fie expuse cu precizie.

Conform art. 26 alin. (1) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, orice persoană este în drept să ceară în instanța de judecată dezmințirea relatărilor false și defăimătoare cu privire la fapte.

Analizând circumstanțele menționate și prevederile legale citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că instanța de fond întemeiat a constatat încălcat dreptul lui Străisteanu Gheorghe la onoare și demnitate, prin răspândirea informației false și defăimătoare de către Grozavu Vasile la 23 august 2019, cu obligarea ultimului să dezmințe informația falsă și defăimătoare răspândită despre Străisteanu Gheorghe, din următoarele considerente.

Libertatea de exprimare reprezintă unul din fundamentele esențiale ale societății democratice care asigură dezvoltarea ei și autorealizarea fiecărei persoane (cauza Iladyside către Regatul Unit, 07 decembrie 1976, §49).

Cu toate acestea, nici libertatea de exprimare și nici apărarea onoarei, demnității, reputației profesionale și vieții private și de familie nu sunt absolute și nu au prioritate una în față altele.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, reputația persoanei fizice face parte din dreptul la respectul vieții private (cauza Petrenco c. Moldovei, hotărîrea din 30 martie 2010).

Prevederile art.7 din Legea cu privire la libertatea de exprimare diferențiază 3 tipuri de lezare a onoarei, demnității sau reputației profesionale: - răspândirea relatărilor false cu privire la fapte; - răspândirea judecăților de valoare fără substrat factologic suficient; - injuria.

Astfel, la examinarea acțiunii urmează să se țină cont de specificul noțiunii de „judecată de valoare”, care prezumă că persoana nu poartă răspundere pentru părerea expusă în privința unor evenimente, circumstanțe etc., veridicitatea cărora este imposibil de a se demonstra. Respectiv, urmează de făcut o distincție clară între fapte și judecăți de valoare.

Judecata de valoare este definită ca o opinie, un comentariu, o teorie sau o idee care reflectă atitudinea față de un fapt, a cărei veridicitate este imposibil de dovedit, iar,

faptul reprezintă un eveniment, proces sau fenomen care a avut sau are loc în condiții concrete de loc și timp și a cărui veridicitate poate fi dovedită.

Judecata de valoare fără substrat factologic suficient este acea judecată de valoare care se bazează pe fapte care nu au avut loc sau pe fapte care au avut loc, dar a căror expunere este denaturată până la falsitate.

Cerința de a dovedi veridicitatea judecăților de valoare este imposibil de a fi îndeplinită, deoarece adevărul afirmațiilor ce constituie judecăți de valoare nu poate fi dovedit, iar, invocarea probei verității în acest caz ar constitui o încălcare a libertății de exprimare, parte fundamentală a dreptului asigurat de art.10 din Convenția Europeană (pct.61 din Hotărârea CEDO din 21.12.2004 - cazul Busuioc c. Moldovei, cazul Jerusalem c. Austriei nr.26958/95, pct.42).

Totodată, chiar și atunci când o declarație constituie o judecată de valoare, proporționalitatea unei imixțiuni poate depinde de faptul dacă există o bază factică suficientă pentru declarația respectivă, deoarece chiar și o judecată de valoare, cu o bază factică care s-o sprijine, poate fi excesivă (Hotărârea CEDO din 01.07.1997 pronunțată în cazul Obershlik c. Austriei). Trebuie să se țină cont și de tonul echilibrat al informației difuzate în presă sau în altă modalitate, limbajul moderat utilizat, de convingerea că informația a fost difuzată cu bună-credință și în concordanță cu principiile jurnalismului ce implică responsabilități (Hotărârea CEDO din 23.10.2007, cazul Flux și Samson c. Moldovei; Hotărârea CEDO din 11.10.2005, cazul Savițchi c. Moldovei).

În jurisprudența CtEDO „judecățile de valoare fără substrat factologic suficient” mai sunt numite “opinii excesive”. Judecățile de valoare pot fi prețioase, fără valoare sau negative, întemeiate sau neîntemeiate, convingătoare sau discutabile, progresiste sau reacționare etc. Acestea nu pot fi dezmințite prin hotărârea judecății. Ele pot fi dezbătute prin polemică, adică răspuns (replică, comentariu).

Prezumția nevinovăției este un drept garantat de art. 21 din Constituția RM, iar, art. 12 din Legea cu privire la libertatea de exprimare conține efectele prezumției în raport cu libertatea de exprimare, nuanțează modul în care se exercită acest drept în raport cu calitatea diferitor subiecți care abordează prin diverse declarații presupusele infracțiuni săvârșite de deținătorii dreptului la prezumția nevinovăției.

În speță, la 23 august 2019 Grozavu Vasile a plasat în rețeaua de internet informația intitulată „*Considerațiuni despre straistenism și pericolul pe care îl reprezintă acest curent pentru admiterea RM în UE*”, care îl vizează pe recurent, informație din care rezultă că intimatul îl numește pe Străisteanu Gheorghe „bandit”, „penal”, „certat cu legea”, inclusiv cuprinde și alte exprimări de genul: „Sunt, însă, deranjat de faptul ca din cauza unor asemenea penali si bandiți care au pătruns în forul legislativ ...”

Pe parcursul examinării cauzei, Grozavu Vasile nu a negat că a publicat informația la care face referire recurentul, indicând că „am publicat mai multe articole

în care l-am numit pe Gheorghe Străisteanu „bandit” și „penal”, fapt care l-a deranjat”, invocând totodată că informația publicată reprezintă judecată de valoare.

Legea cu privire la libertatea de exprimare în art. 7 prevede că persoana lezată prin răspândirea unor judecăți de valoare poate fi restabilită în drepturi dacă judecățile de valoare cumulează următoarele condiții: nu se bazează pe un substrat factologic suficient; au un caracter defăimător; permit identificarea persoanei vizate de informație.

La caz, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție constată că informația răspândită de către intimat cumulează condițiile prevăzute de art. 7 alin. (4) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, pentru restabilirea recurentului în drepturi.

Or, informația conținută în articolul postat de către Grozavu Vasile nu se bazează pe un substrat factologic suficient, la materialele cauzei nefiind prezentate probe din care să rezulte că recurentul ar fi o persoană oficială de interes public și că ar avea antecedente penale de natură să justifice informația plasată în internet la 23 august 2019, prin care intimatul îl numește pe recurent „bandit”, „penal”, „certat cu legea”.

Conform legii, orice persoană acuzată de săvârșirea unei infracțiuni sau contravenții este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă.

Persoanele care nu reprezintă autoritățile publice și nu pot influența în niciun fel derularea procesului intentat, inclusiv mass-media, au dreptul să-și exprime opinia privind vinovăția unei persoane cu condiția ca: din contextul exprimării să reiasă clar că până la momentul dat nu există o hotărâre judecătorească irevocabilă de condamnare a persoanei respective; din contextul exprimării să reiasă clar că este vorba de opinii, și nu de fapte confirmate; faptele pe care se bazează comentariile privind vinovăția unei persoane și calitatea procesuală a acestora să fie expuse cu precizie.

Pe când la caz, din contextul exprimării nu rezultă clar că până la momentul dat nu există o hotărâre judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Străisteanu Gheorghe, precum nici că este vorba doar de opinia intimatului.

În asemenea condiții, informația publicată de intimat are un caracter defăimător și permite identificarea persoanei vizate, fiind menționat expres numele recurentului „banditul și penalul Gh. Straisteanu”.

Date fiind cele relevate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că este greșită concluzia instanței de apel precum că declarațiile poartă un caracter general, reprezentând o opinie, o judecată de valoare și nu există temei de apărare a onoarei și demnității lui Gheorghe Străisteanu, or, în speță sunt întrunite condițiile prevăzute de lege pentru restabilirea în drepturi a recurentului, acesta fiind lezată prin răspândirea unor judecăți de valoare fără o bază faptică suficientă pentru declarația respectivă.

Persoana care se consideră lezată în modul stabilit la alin. (4) al art. 7 din Legea nr. 64 din 23 aprilie 2010, poate solicita rectificarea sau dezmințirea informației, sau publicarea unei replici, precum și repararea prejudiciului moral și material cauzat, fiind

astfel întemeiată și legală concluzia instanței de fond cu privire la obligarea lui Grozavu Vasile de a dezminți informația și de a repara prejudiciul moral în mărime de 1000 de lei, cauzat lui Străisteanu Gheorghe.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, decizia instanței de apel fiind emisă cu aprecierea eronată a circumstanțelor cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral decizia instanței de apel și a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Străisteanu Gheorghe.

Se casează integral decizia din 10 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 08 septembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Străisteanu Gheorghe împotriva lui Grozavu Vasile cu privire la constatarea încălcării dreptului, obligarea de a dezminți informația defăimătoare, repararea prejudiciului material și moral.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Ala Cobăneanu

Nicolae Craiu

Nina Vascan

Mariana Pitic